

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

L'engany com a mètode

Busquen distreure i crear polarització

Mentre la ciutadania ha viscut amb angoixa, aquest estiu, els rebrots de la pandèmia no gaire lluny de les nostres fronteres, i comprova dia a dia que, dissortadament, l'economia no revifa, molts dels polítics de casa nostra continuen còmodament instal·lats en la inoperància i han fet de l'engany el seu mètode d'actuació pública.

Un engany que practiquen d'una manera flagrant en el sector de l'economia interior i, també, en les relacions econòmiques exteriors.

És en aquests dos àmbits que es descobreix la dura realitat, la veritat.

La veritat topa sovint frontalment amb l'engany –i la mentida– el poder de la qual, va escriure Hanna Arendt “aconsegueix reescriure la història una vegada i una altra amb l'objectiu d'adaptar el passat a la línia política del moment present o per eliminar dades que no encaixen amb la seva ideologia.”

Estem en temps polítics encara més “mentiders” que els de les dues legislatures anteriors presidides per DA (2011-2015 i 2015-2019). Qui ens ho havia de dir!

En la seva popular novel·la 1984 George Orwell va assenyalar així els riscos de l'engany en política:

“Si tothom acceptava la mentida imposada pel Partit –si tots els arxius explicaven la mentida– aquesta passava a la història i es convertia en veritat. Qui controla el passat controla el futur.”

És cert que George Orwell, que havia estat a Barcelona l'any 1937 amb les Brigades Internacionals lluitant contra el feixisme, es referia a un totalitarisme imposat per un sol partit. Però som en una època que, en comptes de líders democràtics, només propicia grans poca-soltes, despentinats o pentinats, que fan trontollar la democràcia constitucional.

L'engany, la mentida reiterada, ja no és exclusiva dels règims polítics descaradament totalitaris.

L'engany i la mentida reiterada ja no és exclusiva dels règims totalitaris

---

Miquel Berga, professor de literatura anglesa de la Universitat Pompeu Fabra ha publicat extensament sobre George Orwell i altres escriptors anglosaxons relacionats amb la guerra civil espanyola. En un llibre molt interessant, *Quan la història et crema la mà*, recorda que un assessor de George Bush havia explicat al periodista Ron Suskind que les decisions de la Casa Blanca ja no obeeien a evidències i realitats: “El món ja no va així. Nosaltres ens dediquem a crear la nostra pròpia realitat.”

Just a la fusta! Aquesta és la manera de procedir de la comunicació cloroform del Govern Gallardo-Espot. Empren una política superficial per distreure

i crear, mitjançant els estòmacs agraïts, polarització i fanatisme a cop de *tuit* amb frases de traç gruixut per al consum a les xarxes socials. Han fet d'aquesta comunicació una arma de manipulació massiva.

El professor Christian Salmon ho explica al llibre *La era del enfrontamiento: del storytelling en la ausencia de relato*: “Estem davant del triomf d'explicar històries al servei d'actors polítics sobre la base de l'enfrontament i el descrèdit sistemàtic de l'altre. En una societat hiperconectada i hipermediatitzada, ja no val només la paraula, sinó que la manera d'arribar a conquerir el poder es basi en la combinació guanyadora de l'enfrontament, la transgressió, la imprevisibilitat i imposar la mateixa veritat, la que convingui.”

Ara convindria que es governés amb eficàcia i fixant bé les prioritats per redreçar l'economia, reduir la desigualtat i fomentar l'ocupació. Però tenen tanta pressa a preparar la seva reelecció que han oblidat que primer haurien de demostrar solvència al capdavant de les institucions.

Fer política ara és sortir al pas d'aquesta emergència que s'acosta llarga i dolorosa. És hora que els polítics s'arremanguin i aparquin les seves diferències temporalment. Els gestos que s'esperen són aquells que serveixin per temperar el cop d'una gran crisi social que afectarà directament els més vulnerables i persones que no havien traspassat mai el llindar de la pobresa.